

TURVALLISUUSTEKNIIKAN NEUVOTTEKUNTA
Kaasujaosto

Pöytäkirja 3/2023
26.10.2023

Aika: 29.9.2023, klo 13.00–15.00
Paikka: Teams-kokous

1. Kokouksen avaus ja osallistujien toteaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen ja toivotti kaikki tervetulleiksi vuoden 2023 kolmanteen kaasujaoston kokoukseen.

Kirsi Levä, pj	X	Pasi Ritokoski	-
Arto Hannula	-	Tina Sammi	X
Harri Heiskari	X	Harri Setälä	-
Arto Jaskari	-	Marko Toivonen	X
Markku Tommiska	X	Mika Dillström	-
Arto Korpela	-	Tarja Virkkunen	X
Jyri Lavikka	X	Anna Virolainen-Hynnä	X
Taina Viitamäki	X	Tuomo Kirjalainen	X
Matti Nissilä	X	Ari Kukkonen	X
Jyri Pekkanen	X	Suvi Perälä, siht	X
Jyrki Penttilä	X		
Jari Pitkänen	X		

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin esityslista.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Muutokset jaoston kokoonpanossa

Hyväksyttiin Taina Viitamäki Tukesista kaasujaoston asiantuntijajäseniksi. Taina Viitamäki tulee kaasujaostoon Sara Laxin tilalle.

5. Vetyhankkeet, Matti Nissilä, Tukes

Matti Nissilä esitteli vetyhankkeita. Esitys on pöytäkirjan liitteenä. Uusien vetylaitosten lupahakemuksia Tukesilla on käsittelyssä 2 kappaletta. Molemmat ovat vihreän vedyn tuotantoon liittyviin laitoksia. Hakemusten käsittely on alkuvaiheessa.

Tämänhetkisen lainsäädännön mukaan vetytankkausasemat menevät pelastuslaitoksen valvontaan.

6. Vetyopas, Suvi Perälä, Tukes

Suvi Perälä kertoi Tukesin vetyoppaasta, esitys on pöytäkirjan liitteenä. Vetyoppaan on tarkoitus valmistua vuoden 2023 loppuun mennessä. Vedylle ei ole omaa lainsäädäntöä, vaan se on yksi vaarallinen kemikaali muiden joukossa. Kemikaaliturvallisuuslainsäädäntöä sovelletaan vedyn käsittelyyn, varastointiin ja siirtoon.

Vedyn siirtoputkistoa koskevalle erityislainsäädännölle on selkeä tarve.

Sujuvan ja yhtenäisen käsittelyn kannalta vedyn tankkausasemat olisi hyvä luvittaa, kuten maa- ja bio-kaasun tankkausasemat eli Tukesin toimesta.

Kirsi Levä otti esille näkökulman, että nykyinen maakaasuasetus päivitetäisiin ja siihen lisättäisiin vedyn siirtoputkistot ja vedyn tankkausasemat. Vedyn siirtoputkistot vastaavat teknisesti hyvin pitkälti maakaasun siirtoputkistoja, joten niiden lisääminen maakaasuasetukseen voisi olla perusteltua. Myös vedyn tankkausasemat ovat laitteistoiltaan samankaltaisia kuin maa- ja biokaasun tankkausasemat.

Kirsi Levä kysyi osallistujilta kiinnostusta osallistua asetusmuutostyöryhmään, jos sitä päätettäisiin läheteä edistämään kaasujaostossa ADHOC-työryhmän toimesta. Anna Virolainen-Hynnä ja Ari Kukkonen olisivat mahdollisesti kiinnostuneita, mutta tarvitaan vielä tarkempaa selvitystä työn laajuudesta.

Sovittiin, että Tukes valmistelee tarkemman esityksen asetusmuutostyöstä kaasujaostolle arvioitavaksi. Tarja Virkkunen pyysi tarkempaa selvitystä ministeriölle, mikä on lainsäädännön tilanne ja mitä lainsäädännössä olisi tarkoituksenmukaista muuttaa vedyn osalta, jonka jälkeen mahdollista säädösvalmistelua pohditaan ministeriössä. Tarja Virkkunen toi esille TEMin resurssihaasteet lainsäädännön valmistelun osalta.

7. TEM ajankohtaiset asiat, Tarja Virkkunen, TEM

Tarja Virkkunen kertoi TEMin ajankohtaisista asioista. Tarjan esitys on pöytäkirjan liitteenä.

Turvauhkanke on resurssien vuoksi odotustilassa tällä hetkellä. CER-direktiivi ja NIS2-direktiivi liittyvät turvauhkahankkeeseen.

Yleinen tuoteturvallisuusasetus (GPSR) on tullut kesällä voimaan.

TEM teettää selvityksen liittyen vetyä koskevaan lainsäädäntöön ja mitä lainsäädännössä pitäisi muuttaa vedyn osalta.

8. Tukes ajankohtaiset asiat

Käytiin läpi Tukesin ajankohtaisia asioita nestekaasusta ja maa- ja biokaasusta.

Taina Viitamäki esitteli nestekaasuun liittyviä ajankohtaisia asioita ja Suvi Perälä maakaasuun liittyviä ajankohtaisia asioita. Esitykset ovat pöytäkirjan liitteenä.

Nestekaasu:

- Syksyn tarkastuslaitostapaaminen pidetään 23.10.2023.
- Nestekaasun suojaetäisyydet (Nessu)- työryhmä kokoontuu 23.10.2023.
- Uusien nestekaasulupahakemusten määrä on vähentynyt vuoden takaiseen tilanteeseen nähden.
- Tukesin nestekaasutiimillä on suunnitteilla uusia luentoja/tietoiskuja eTentti-ympäristöön.

Maakaasu:

- LNG/LBG-tankkausasemien ja –varastointikohteiden lupahakemusten määrä hieman kasvanut.
- Maakaasun käytönvalvoja eTentti: Tukesin esitysmateriaali on saatavilla avoimessa oppimisympäristössä: <https://etentti.tukes.fi/> -> siirry avoimeen oppimisympäristöön.
- Suomen Kaasuyhdistys ry:n järjestämä seuraava maakaasun käytönvalvojakurssi pidetään 21. - 22.11.2023 Kouvolassa.
- Vuoden 2023 toinen Tukesin ja tarkastuslaitosten välinen kokous maa- ja biokaasuasioista pidetään 24.10.2023.

9. Muut asiat

- Suomen Vaunuosa Oy:n tiedustelu, joka koski matkailuajoneuvojen kiinteästi asennettuja nestekaasusäiliöitä (standardi SFS-EN 1949 Nestekaasulaitteistojen asentaminen matkailuajoneuvoihin ja muihin asumistarkoitukseen käytettäviin ajoneuvoihin) ja niiden hyväksyttävyyttä Suomessa sekä tarkastusvaatimuksia.
 - Tukes on vienyt asian käsiteltäväksi PED ADCO kokoukseen, joka pidettiin Brysselissä 17-18.10.2023. Asiaa käsiteltiin kokouksessa muiden asioiden yhteydessä.
 - Kokouksessa ei valitettavasti saatu kovinkaan paljon vastauksia asiaan. Kyp- roksen edustaja totesi, että heillä käytetään matkailuajoneuvoissa vaihdetta- via kaasupulloja, kuten Suomessakin. Lisäksi kokouksessa todettiin, että PEDiä on sovellettava tapauksissa, joissa kaasua käytetään muuhun kuin ajovoiman tuottamiseen. Saksalaisille on lähetetty pyyntö sähköpostitse tutkia asiaa vielä hieman tarkemmin. Katsotaan, saadaanko sieltä lisätietoa ja millä aikataululla.
- Anna-Virolainen Hynnä esitti ympäristöluvituksen osalta kysymyksen, että mitä BAT/BREF:iä sovelletaan vedyn tuotannossa? Kysymyksessä viitataan teollisuuspäästödirektiivin alaisiin raja-arvoihin ja suosituksiin. Ollaanko näitä päivittämässä, nyt kun tekniikka menee kovaa vauhtia eteenpäin?
 - Tukes tiedusteli asiaa ympäristöministeriöstä, josta vastattiin, että tiedossa ei ole BREFiä tai BAT-päätelmiä, joista vedyn tuotanto elektrolyysillä erityisesti löytyisi. Varmaan paras voisi olla epäorgaanisen kemianteollisuu- den (LVIC, Large volume inorganic chemical industry) tuleva BREF, joka on siis vasta valmisteilla ja jonka valmistumisessa menee vielä pari vuotta.

Suomen ympäristökeskuksesta täydennettiin vielä vastausta seuraavasti: Tilanne on vielä vähän epäselvä, miten vedyntuotannon suhteen edetään nyt kun IED uudistus on vielä käynnissä. Vedyntuotanto elektrolyysillä on tulossa uudeksi toimialaksi IED:hen, ja jos siihen tullaan valmistelevaan oma BREF, siihen menee ainakin 5 vuotta. Nykyisellään vedyntuotantoa käsitellään mm. jalostamoita koskevassa REF BREFissä, orgaanisten kemikaalien valmistusta koskevassa LVOC BREFissä sekä epäorgaanisten kemikaalien valmistusta koskevassa LVIC BREFissä. LVICin uudistus on lähtenyt käyntiin, mutta missä määrin vedyntuotanto sisällytetään, on vielä epäselvää. Eli tämänkin BREFin valmistumisessa menee tosiaan muutamia vuosia.

- Mahdollisia lisätietoja asiassa voi kysyä: YM / Sami Rinne (etunimi.sukunimi@gov.fi) tai Syke / Kaj Forsius (etunimi.sukunimi@syke.fi).

- Turvallisuustekniikan neuvottelukunnan nykyinen toimikausi päättyy 21.1.2024.

10. Seuraavat jaoston kokoukset

- Kokous 4/2023 30.11.2023 klo 13–15

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.53.

LIITTEET Matti Nissilän esitys, Taina Viitamäen esitys, Suvi Perälän esitykset ja Tarja Virkkusen esitys

JAKELU Kaasujaoston jäsenet, TENK:n jaostojen sihteerit